

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՓՈՍՏԱՅԻՆ ԿՈՆՎԵՆՑԻԱՅՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

28 հուլիսի 2023 թ.

Սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Ա. Դիլանյանի (նախագահող), Վ. Գրիգորյանի, Հ. Թովմասյանի, Ա. Թունյանի, Ե. Խունդկարյանի, Հ. Հովակիմյանի, Է. Շաթիրյանի, Ս. Սաֆարյանի, Ա. Վաղարշյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝

Կառավարության ներկայացուցիչ՝ Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարար Ռ. Խաչատրյանի,

համաձայն Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետի, 169-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, ինչպես նաև «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 40 և 74-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «Համաշխարհային փոստային կոնվենցիայում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Կառավարությունն իր՝ 2023 թվականի մայիսի 18-ի N 738-Ա որոշմամբ հավանություն է տվել «Համաշխարհային փոստային կոնվենցիան վավերացնելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ Կառավարության օրենսդրական նախաձեռնությանը և որոշել է այդ կոնվենցիայում

ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցով դիմել Սահմանադրական դատարան:

Գործի քննության առիթը Կառավարության՝ 2023 թվականի մայիսի 22-ին Սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով վերոնշյալ կոնվենցիան, հետազոտելով սույն գործով Կառավարության ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը և գործում առկա մյուս փաստաթղթերը՝ Սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Ձ Ե Ց** .

1. Համաշխարհային փոստային կոնվենցիան (այսուհետ՝ Կոնվենցիա) կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետության կողմից փոստային նշանակված օպերատորի փոխհարաբերություններն ու պարտավորությունները ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց նկատմամբ, փակ փոստային առաքումների, մաքսային հսկողության, վճարման դրույքաչափերի, փոստային վճարումից ազատելու, արգելված առաքանիների, տարանցիկ և վերջնական վճարների, Համաշխարհային փոստային միության (այսուհետ՝ Միություն) անդամ երկրների և նրանց կողմից նշանակված օպերատորների և ուղարկողի պատասխանատվության, արագընթաց և էլեկտրոնային փոստային ծառայության մատուցման հետ կապված և այլ իրավահարաբերություններ:

2. Կոնվենցիայի 3-րդ հոդվածի համաձայն՝ Միության անդամ երկրները ապահովում են՝

1) բոլոր օգտվողների/հաճախորդների համաշխարհային փոստային ծառայություններից օգտվելու իրավունքը, այդ թվում՝ որակյալ հիմնական փոստային ծառայությունների տրամադրումն իրենց տարածքի բոլոր կետերում՝ մատչելի գներով,

2) համաշխարհային փոստային ծառայություններ տրամադրելու համար պատասխանատու օպերատորների կողմից փոստային ծառայությունների առաջարկների և որակի չափանիշների պահպանումը,

3) համաշխարհային փոստային ծառայությունների տրամադրման համար հուսալի հիմք՝ երաշխավորելով դրա կայուն զարգացումը:

3. Կոնվենցիայով Հայաստանի Հանրապետությունը ստանձնում է մի շարք պարտավորություններ, մասնավորապես՝

3.1. ապահովել նշանակված օպերատորների մեկ այլ նշանակված օպերատորի կողմից իրեն փոխանցված փակ փոստային առաքումների ու բաց տարանցման միջոցով ուղարկվող գրավոր նամակագրություն հանդիսացող առաքանիների ուղարկման իրականացումը սեփական առաքանիներն ուղարկելու համար օգտագործվող ամենաարագ ճանապարհով և ամենահուսալի միջոցներով (հոդված 4, մաս 1),

3.2. ապահովել նշանակված օպերատորների կողմից առաքանիների վերահասցեավորումը, եթե հասցեատերը փոխել է իր հասցեն, ինչպես նաև առաքման ոչ ենթակա առաքանիների վերադարձը ուղարկողին (հոդված 5, մաս 3),

3.3. ընդունել և իրականացնել կայուն զարգացման արդյունավետ ռազմավարություն փոստային գործունեության բոլոր մակարդակներում՝ կենտրոնանալով բնապահպանական, սոցիալական և տնտեսական ոլորտների գործունեության վրա, ինչպես նաև նպաստել կայուն զարգացման հարցերի վերաբերյալ իրազեկվածության բարձրացմանը (հոդված 7),

3.4. ընդունել և փոստային գործունեության բոլոր մակարդակներում իրականացնել անվտանգության արդյունավետ ռազմավարություն՝ նշանակված օպերատորների կողմից տրամադրվող փոստային ծառայությունների նկատմամբ վստահությունը հասարակության լայն զանգվածների շրջանում պահպանելու և ամրապնդելու նպատակով՝ ելնելով բոլոր ներգրավված պաշտոնատար անձանց շահերից (հոդված 8, մաս 1),

3.5. ձեռնարկել անհրաժեշտ բոլոր միջոցները՝ կանխելու, քրեորեն հետապնդելու կամ պատժելու այն անձանց, որոնք մեղավոր են ճանաչվել Կոնվենցիայով նախատեսված գործողությունների կատարման համար (հոդված 9, մաս 1),

3.6. ձեռնարկել անհրաժեշտ բոլոր միջոցները՝ Կոնվենցիայում սահմանված փոստային կանխավճարի վճարամիջոցներին վերաբերող ցանկացած իրավախախտում կանխելու, քրեորեն հետապնդելու և պատժելու համար (հոդված 9, մաս 2),

3.7. օգտագործել փոստային ծառայություններից օգտվողների անձնական տվյալները միայն այն նպատակներով, որոնց համար դրանք ձեռք են բերվել՝ համաձայն գործող ներպետական օրենսդրության (հոդված 10, մաս 1),

3.8. բացահայտել օգտվողների անձնական տվյալները միայն այն երրորդ կողմերին, որոնց գործող ներպետական օրենսդրության համաձայն թույլատրվում է հասանելիություն ունենալ այդ տվյալներին (հոդված 10, մաս 2),

3.9. ապահովել օգտվողների անձնական տվյալների գաղտնիությունը և անվտանգությունը՝ ներպետական օրենսդրությանը համապատասխան (հոդված 10, մաս 3),

3.10. տեղեկացնել Միության գործադիր մարմնին՝ Միջազգային բյուրոյին (այսուհետ՝ Միջազգային բյուրո), փոխանակման արտատարածքային գրասենյակներից կամ միջազգային փոստի մշակման կենտրոններից փոխանցվող և (կամ) դրանցից ստացվող փոստային առաքանիների մասով իր ունեցած քաղաքականությունների վերաբերյալ՝ ապահովելով այդ տեղեկությունների հասանելիությունը Միության ինտերնետային կայքում (հոդված 13, մաս 5),

3.11. սահմանել Կոնվենցիայով սահմանված տարբեր փոստային ծառայությունների վճարները՝ համաձայն ներպետական օրենսդրության (հոդված 15, մաս 1),

3.12. սահմանել գրավոր նամակագրություն հանդիսացող առաքանիների և ծանրոց հանդիսացող փոստային առաքանիների փոխադրման փոստային վճարները՝ ներպետական օրենսդրության համաձայն (հոդված 15, մաս 2),

3.13. չգանձել հաճախորդներից ակտերով չնախատեսված փոստային վճարներ (հոդված 15, մաս 6),

3.14. մատուցել Կոնվենցիայով նախատեսված հիմնական և պարտադիր հավելյալ մի շարք ծառայություններ, այդ թվում՝

1) ապահովել նշանակված օպերատորների կողմից գրավոր նամակագրություն հանդիսացող առաքանիների ընդունումը, մշակումը, փոխադրումը և առաքումը (հոդված 17, մաս 1),

2) ապահովել նշանակված օպերատորների կողմից մինչև 20 կիլոգրամ քաշ ունեցող ծանրոց հանդիսացող փոստային առաքանիների ընդունումը, մշակումը, փոխադրումը և առաքումը (հոդված 17, մաս 7),

3) ապահովել ելքային պատվիրված առաջնահերթ և ավիափոստային գրավոր նամակագրություն հանդիսացող առաքանիների ծառայություն (հոդված 18, մաս 1),

4) ապահովել մուտքային պատվիրված գրավոր նամակագրություն հանդիսացող առաքանիների ծառայություն (հոդված 18, մաս 1),

5) ընդունել մուտքային առաքման մասին ծանուցում (հոդված 18, մաս 3),

3.15. չընդունել Կոնվենցիայով սահմանված պայմաններին չհամապատասխանող առարկաներ, ինչպես նաև այն առաքանիները, որոնք ուղարկվել են խարդախության արդյունքում կամ համապատասխան վճարների լրիվ վճարումից խուսափելու նպատակով (հոդված 19, մաս 1),

3.16. տեղեկացնել Միջազգային բյուրոյին այն մասին, որ ցանկանում է ընդլայնել կամ փոփոխել այն առարկաների ցանկը, որն արգելում կամ պայմանականորեն ընդունում է որպես ներմուծված (կամ տարանցված) ապրանք (հոդված 19, մաս 1):

4. Սահմանադրական դատարանը գտնում է, որ Կոնվենցիայով Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած պարտավորությունները համահունչ են Սահմանադրության 13-րդ հոդվածով ամրագրված՝ միջազգային իրավունքի հիման վրա՝ բոլոր պետությունների հետ բարիդրացիական, փոխշահավետ հարաբերությունների հաստատմանն ուղղված՝ արտաքին քաղաքականության իրականացման նպատակներին:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետով, 170-րդ հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերով, «Սահմանա-

դրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 63, 64 և 74-րդ հոդվածներով՝ Սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց**.

1. Համաշխարհային փոստային կոնվենցիայում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Սահմանադրությանը:

2. Սահմանադրության 170-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ

Ա. ԴԻԼԱՆՅԱՆ

28 հուլիսի 2023 թվականի
ՍԴՈ-1696